

Daniel Giralt-Miracle: «El meu Subirachs». Catàleg de l'exposició: *Subirachs. Escultures, dibuixos, joies, obra gràfica*. Caixa d'estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, Manresa, 1977

La trajectòria i la bibliografia de Josep Maria Subirachs, hores d'ara, ja és prou àmplia i documentada com per a fer noves interpretacions o lectures del seu quefer escultòric. Crec que el més oportú, ara, davant d'un homenatge que li reten els manresans, és emetre unes opinions personals –i per això subjectives- sobre el que més ens interessa del seu treball que, evidentment, correspon amb allò que més ens agrada i satisfà.

El meu Subirachs té, entre d'altres característiques, aquestes:

- Tot el seu treball, l'expressionista de primera hora, l'abstracte, el neofiguratiu... és ple d'una ferotge força tectònica, d'una passió en la recerca tècnica i una exaltació dels mitjans plàstics emprats. La forma i el fons, el diàleg entre els plens i els buits, entre la pell i l'estructura és dominat per una sintaxi coherent i raonada que duu aquesta força tectònica al seu límit.
- Tota l'obra de Subirachs –de la primera a la darrera peça- respon a aquell capítol de *La muntanya màgica*, de Thomas Mann que ell tant admira **Humaniora**, és a dir, les coses humanes, els sentiments i els pensaments de l'home, els lligams entre «psique» i «soma», el farcell de forces impel·lents i expel·lents que tot ésser duu al seu intern. Una obra humaníssima i humanal.
- La recerca d'un llenguatge clàssic entre els clàssics és una altra constant. Si la seva obra abstracta plantada a les Llars Mundet el 1957 és la peonera a casa nostra dins d'aquest corrent, abans i després la seva morfologia s'ha delectat en l'esperit dels grans mestres de l'escultura i l'arquitectura. Les formes apol·línies dels grecs, els mestres del Renaixement, els peoners de l'avantguarda del segle XX, són un suport o rerefons motivacional que empra amb llibertat i talent, creant un nou classicisme.
- La mediterraneïtat i els valors eròtics són una altra de les seves notes. La llum i l'atmosfera de «l'Europa que comença a Creta» i l'enigmàtic i vital món de «l'eros», presentat amb el més ric simbolisme, és, en la seva obra, expressió de vida i imatge de l'home i la dona en llur plenitud existencial.

- En l'època abstracta i en el període neofiguratiu, el món sobrerreal i la fantasia onírica plana en els seus bronzes, marbres i fustes. Les imatges –anatòmiques, escultòriques o arquitectòniques- són barrejades, entrecreuades i interferides dins un somieig no fet pas de vagueries sinó de realitats. La potent mitologia mediterrània enriqueix els símbols i les formes del seu dibuix i la seva escultura.
- Catalunya, la seva terra, les seves gents, els seus pensadors, els seus autors, els seus inventors, els seus prohoms, hi són presents com substracte d'un camí ple de futur, com un compromís vers l'esdevenidor. Ramon Llull, Narcís Monturiol, Gaudí, Pompeu Fabra, el «Cap de Creus», Espriu, Francesc Macià... el comprometen i ens comprometen.

Moltes altres observacions poden ésser fetes al contemplar l'obra de Subirachs. Aquestes són les meves. Us invito a fer les vostres.